

Församlingen

- en gemenskap
präglad av omsorg,
jämlighet och
solidaritet

SDP:s program för församlingsvalet 2026

Församlingen – en gemenskap präglad av omsorg, jämlikhet och solidaritet

I november 2026 väljs förtroendevalda till den evangelisk-lutherska kyrkans församlingsråd, kyrkofullmäktige och gemensamma kyrkofullmäktige. De lokala förtroendevalda beslutar om församlingarnas ekonomi, personal, fastigheter, verksamhetens prioriteringar och om hur kyrkan möter människor i vardagen.

Socialdemokraterna inbjuder sina kyrkotillhörande medlemmar och sympatisörer att vara med och bygga en rättvis, öppen och trygg kyrka. I församlingsvalet fattas inte bara beslut om lokal förvaltning. De förtroendevalda påverkar också hela kyrkans riktning genom stiftsfullmäktige, kyrkomötet och biskopsvalen.

Vi socialdemokrater verkar i kyrkan för att

- ingen lämnas ensam
- alla människor har samma värde
- kyrkan ska vara en trygg gemenskap för alla
- medmänniskan stöds, både nära och fjärran
- beslutsfattandet är öppet, ansvarsfullt och transparent

Valets grundfakta

Församlingsvalet är ett lokalt val. Rösträtt har varje kyrkotillhörande som senast på valdagen fyller 16 år. Kriterierna för att kandidera är att man fyllt 18 år, är konfirmerad och att man är medlem i den församling man vill ställa upp i.

Om församlingen är självständig väljs ett kyrkofullmäktige i valet. Om församlingen tillhör ett kyrkosamfund väljs både ett församlingsråd och ett gemensamt kyrkofullmäktige. De förtroendevalda beslutar om församlingens verksamhet, ekonomi, personal och fastigheter.

Viktiga datum

15.9.2026 kl. 16

Stiftelseurkunden för valmansföreningar inlämnas till församlingen.

3–7.11.2026

Förhandsröstning.

15.11.2026

Den egentliga valdagen.

2027–2030

Mandatperiod för de valda förtroendevalda.

Varför behövs SDP:s röst

Valdeltagandet i församlingsvalet 2022 var 12,7 procent. Andelen invalda under 30 år nådde endast 4,5 procent och röstningsaktiviteten bland 16–17-åringar var under sju procent. Dessa siffror visar att församlingsdemokratien behöver öppenhet, tydliga värderingar och mer stöd till nya kandidater.

Andelen valda från partilistor minskade i valet år 2022, men SDP var fortfarande en stark aktör. SDP fick tredje flest röster av partilistorna och näst flest fullmäktigeledamöter. Socialdemokratiska värderingar som rättvisa, solidaritet, jämlikhet och försvar av dem i svagast ställning hör hemma i församlingarnas vardag.

Religionsfrihet och kyrkans värdeupdrag

Socialdemokraterna respekterar den positiva religionsfriheten. Var och en har rätt att tillhöra ett religiöst samfund eller att inte tillhöra något. I ett mångreligiöst och pluralistiskt Finland skapas förtroende när kännedom om den egna religionen och åskådningen kombineras med förståelse för andras religioner och åskådningar.

Kyrkans värderingar är i stor utsträckning desamma som den socialdemokratiska rörelsens: solidaritet, ömsesidig tolerans och respekt för medmänniskan. Varje människa föds som en likvärdig och unik individ till värde och rättigheter.

Gemensamt ansvar för miljön och aktivt arbete för klimatmålen är viktiga principer i uppbyggandet av en hållbar framtid.

Kyrkan är nationell och internationell. Det hör till församlingens väsen att den verkar lokalt och bär internationellt ansvar samt fungerar i växelverkan med övriga världen.

Kyrkan är en samhällelig värdedebattör. Den ska försvara människovärdet, freden, rättvisan och skapelsens bevarande samt motverka rasism, hatretorik och att människor ställs mot varandra. Lokalförsamlingarna har mycket att ge för att stärka samhällsfreden, religionsdialogen och det ekumeniska samarbetet, till exempel genom lokalt samarbete och fostransarbete.

Församlingarna bör stödja ett mångsidigt gudstjänstliv. Det är emellertid bra för församlingar att inta en kritisk syn till separata gudstjänstgemenskaper inom konservativa väckelserörelser.

Kyrkans uppgift i välfärdsstaten

Diakonins grundläggande utgångspunkt är att möta och hjälpa alla de människor som behöver det. Genom diakonalt arbete, familjerådgivning och sjukhussjälavård hjälper och stöder kyrkan alla människor – även dem som inte tillhör kyrkan.

Resurserna för det diakonala arbetet i församlingarna måste tryggas. Församlingarnas och

församlingsmedlemmarnas aktivitet behövs för att lindra ensamhet, i invandringsarbete och i uppbyggandet av lokala gemenskaper. Gemensamma måltider är viktiga mötesplatser. Matutdelning och annat hjälparbete behövs kontinuerligt för att stödja dem som är i behov av hjälp.

Begravningsväsendet är en av Finlands evangelisk-lutherska kyrkas centrala uppgifter. Det nuvarande systemet ger kyrkan ett underskott på cirka 45 miljoner euro per år, eftersom statsandelarna för skötseln av kyrkans samhällseliga uppgifter inte har följt med kostnadsökningarna. Om begravningsväsendet även i framtiden förblir kyrkans uppgift, bör församlingarna se över storleken på begravningsavgifterna, så att kyrkoskatten inte subventionerar statens nedskärningar i samhällseliga uppgifter. Församlingarna måste verka för en måttlig höjning av begravningsavgifterna, så att kyrkoskatten även i fortsättningen kan upprätthålla församlingarnas kärnuppgifter såsom det diakonala arbetet, utöver de statliga uppgifterna.

Barn- och ungdomsarbetet i församlingarna ger många möjlighet att ha hobbyverksamhet och delta i handledda grupper. Församlingarnas lokaler och verksamheter ska välkomna barn och unga. Konfirmandundervisningens och hjälpledaruppdragens popularitet fortsätter öka bland ungdomar, och resurser för denna verksamhet måste tryggas i församlingarna.

Unga med i beslutsfattandet

Ungdomars påverkansgrupper är ett bra sätt att föra in ungas röst i församlingens arbete, förbättra delaktigheten och bygga kontinuitet i beslutsfattandet. Påverkansgrupperna bör ges yttrande- och närvarorätt vid möten i församlingsråd, kyrkoråd och andra relevanta organ på ett lokalt överenskommet sätt. Församlingarna ska bedöma beslutens konsekvenser för barn och unga samt höra de unga i god tid, inte först efter att besluten fattats.

Unga måste engageras mer aktivt som väljare och målet ska vara att öka ungas röstningsaktivitet. Det vore bra att i församlingarnas ungdomsarbete satsa på demokratifostran. Det är dessutom viktigt att uppmuntra valnämnderna att förlägga röstningsställena till platser och tider som är tillgängliga för unga.

En trygg och jämlik kyrka för alla

Varje människa föds som en unik individ, med lika värde och samma rättigheter. Kyrkan ska vara en gemenskap där var och en kan delta utan rädsla för diskriminering, trakasserier eller förringande. Därför ska nolltolerans råda i församlingen mot alla former av trakasserier, mobbning, hatretorik och diskriminering. Kyrkans verksamhet ska alltid beakta principerna för tryggare rum och kyrkans anställda och förtroendevalda ska erbjudas utbildning om jämlikhet, principerna för tryggare rum och identifiering av diskriminering. Kontinuerlig uppmärksamhet ska fästas vid tillgängligheten i församlingarnas lokaler, verksamhet och kommunikation.

Inom Finlands evangelisk-lutherska kyrka godkändes den ämbetssyn som möjliggör kvinnors prästvigning år 1986 och de första kvinnliga prästerna vigdes 1988. Fastän ämbetet varit öppet för kvinnor i nästan 40 år, utsätts kvinnliga präster fortfarande för diskriminering inom kyrkan. Detta ska inte accepteras i någon form och måste alltid åtgärdas. Dessutom måste

den ojämlika behandlingen av sexuella minoriteter och könsminoriteter åtgärdas både på församlingsnivå och inom hela kyrkan.

Äktenskap, familjer och församlingens lokaler

Den äktenskapslag som gäller i Finland möjliggör äktenskap för samkönade par. Kyrkans vigselordning har inte ändrats, men par av samma kön har vigts kyrkligt och vigslarna är giltiga enligt samhällets lagstiftning.

Den pastorala vägledning som biskopsmötet utfärdade i juni 2025 betonar att förfrågningar om vigsel och välsignelse för samkönade par ska bemötas öppet och med respekt. Vägledningen rekommenderar att prästen inte ska drabbas av konsekvenser för vigslarna eller välsignelserna. Vägledningen konstaterar också att vigsel och välsignelse av äktenskap är kyrkliga förrättningar, och att det inte krävs något särskilt beslut för att de ska få äga rum i kyrkorummet.

Socialdemokraterna verkar i kyrkan för att alla par ska kunna vigas och välsignas på lika villkor. Församlingarnas lokaler ska stå till förfogande för alla par på samma grunder överallt i Finland.

Resurser och ansvarsfull ekonomi

På de kyrkliga beslutsfattarnas bord finns pengar, resurser och fastigheter. Ekonomiskötseln ska vara långsiktig, transparent och stödja församlingens grundläggande uppgift. Lösningarna kring fastighetsförmögenheten, eventuell renoveringsskuld, begravningsavgifterna, personalens åldrande och verksamhetsresurserna kräver kunskapsbaserat beslutsfattande. Valen av anslag för mission och kollektobjekt är baserade på värderingar. Församlingens medel ska inte styras till verksamhet som diskriminerar kvinnor, minoriteter eller verkar i strid med jämlikheten. Vid fördelningen av missionsanslag ska det beaktas att de mottagande parterna delar kyrkans ämbetssyn samt främjar jämlikhet och rättvisa. Likaså ska öppenheten, ansvarstagandet och människorättsgrunden i kollektobjektens verksamhet bedömas vid beslutsfattandet. Grunderna för besluten ska kommuniceras på ett begripligt sätt och i god tid till de förtroendevalda.

Öppen församlingsdemokrati

Församlingsdemokratin stärks när det är begripligt att ställa upp som kandidat, valmansföreningarnas vallistor är lätta att hitta och väljaren kan följa hur kandidaterna och grupperna agerar efter valet. Svaren i valkompasserna och valresultaten ska bevaras offentligt tillgängliga även efter valet, så att väljarnas valgaranti stärks. Valmansföreningarnas och vallistornas existens ska vara mer öppet synliga under kandidatuppställningen. Församlingarnas kommunikation ska tydligt informera om vad som beslutas i valet, hur man ställer upp som kandidat och vilka grupper kandidaterna är med i.

De förtroendevaldas initiativ, motiveringar till beslut och ekonomins stora linjer ska kommu-

niceras på ett begripligt sätt till församlingsborna under mandatperioden.

Kyrkomötet är kyrkans högsta beslutande organ. Trots detta är valet av kyrkomötesdelegerat svag demokrati till sin natur, eftersom dessa representanter väljs genom indirekta val av lokala förtroendevalda och kyrkans prästerskap. Vi stödjer införandet av direkta val, där medlemmen kan rösta inte bara på sitt eget församlingsråd utan även på lekmännen i kyrkomötet och stiftsfullmäktige. Kyrkans medlemmar ska kunna påverka sammansättningen av kyrkans högsta beslutande organ direkt. Samtidigt stärks vanliga församlingsbors demokrati och möjligheter att påverka kyrkans framtid.

Kultur, lokaler och det lokala samfundet

Församlingarna är viktiga kulturaktörer i sin region. Kyrkor och församlingslokaler är ofta ortens mest betydande och värdefulla gemensamma utrymmen, och de ska användas för levande lokal kultur, musik, körer, stillhet, samtal och gemenskap.

I användningen av lokalerna ska jämlikhet, tillgänglighet och skäliga bruksavgifter främjas. Församlingarnas lokaler ska välkomna människor i alla åldrar och med olika bakgrunder samt alla familjer.

Andlig kultur och konst betyder mycket för många. Dessutom är församlingarnas körer för många en viktig hobby. Olika retreatar och vandringsleder är också viktiga former för stillhet.

Miljöansvar och församlingarnas egendom

Varje församling ska ansöka om kyrkans miljödiplom och hålla fast vid dess förpliktelser. Församlingarna kan vara föregångare i klimat- och miljöarbetet genom sin energianvändning, sina anskaffningar, fastighetsbeslut och fostransarbete. Ansvar för den gemensamma miljön ska betonas i all verksamhet och nya sätt att använda förnybar energi och för att minska konsumtionen ska sökas.

Många församlingar är betydande skogsägare. I skötseln av skogarna ska klimatpåverkan, den biologiska mångfalden och det ekonomiska ansvaret beaktas. Den gemensamma egendomen ska skötas så att den tjänar både nuvarande och kommande generationer.

En god arbetsgivare och en förnyad förvaltning

I församlingarna finns många olika yrkesutövare. Gott ledarskap, välmående i arbetet, utveckling av arbetet och en trygg arbetsmiljö är förutsättningar för församlingens grundläggande uppgift. Personalens åldrande gör rekrytering och kompetensutveckling allt viktigare.

Ordförandeskapet vid församlingsrådets möten bör överföras till lekmän, varvid kyrkoherdens föredragningsansvar och ordförandeskapet separeras. I kyrkoherdarnas urvalsprocess ger modellen, där församlingsrådet väljer den sökande som bäst uppfyller urvalskriterierna bland de godkända sökandena, också möjlighet att betona färdigheterna i arbetsgemens-

skapsledning.

Kyrkans medlemmar har mycket att ge kyrkans arbete och församlingarnas förvaltning. Medlemmarna har genom valen möjlighet att delta i kyrkans beslutsfattande och bygga framtidens kyrka.

Församlingarnas strategier ska utarbetas gemensamt så att de förtroendevalda genuint kan styra resursanvändningen och prioriteringarna.

Kyrkan är också för många en plats där man kan delta som frivillig. Strukturerna för detta frivilligarbete ska stärkas utan att frivilligarbete används för att täcka personalbrist.

Välkommen med!

I församlingsvalet ställer man upp som kandidat på en valmansförenings lista med minst tio personer. SDP:s kandidater kan finnas i församlingarna på egna SDP-listor, gemensamma Kom alla-listor eller andra gemensamma listor. Vi ger råd vid behov inför kandidatuppställningen.

Ställ upp som kandidat för att bygga en kyrka som präglas av solidaritet.

Ställ upp senast 15.9.2026 kl. 16.

Rösta i förhandsvalet 3–7.11.2026 eller på valdagen 15.11.2026.

Använd din röst för en kyrka där varje människa möts med värdighet.

Kristliga socialdemokraters förbund (Kristillisten sosialidemokraattien liitto r.y.) samlar människor som berörs av samhällsfrågor, rättvisa, kärlek till nästan och solidaritet. Förbundet är ett samarbetsnätverk för socialdemokrater verksamma inom den evangelisk-lutherska kyrkan och andra kyrkosamfund, och deltar i arbetet inom rörelsen "Kom alla" som arbetar för att förnya kyrkan.

